

ה"ת 68630/03/16 - אברהם דנון נגד משטרת ישראל תביעות- שלוחת ת"א

בית משפט השלום בפתח תקווה

ה"ת 68630-03-16 דנון נ' משטרת ישראל תביעות- שלוחת פתח תקווה
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופטת כרמית בן אליעזר
המבקש	אברהם דנון
נגד	
המשיבה	משטרת ישראל תביעות- שלוחת ת"א

החלטה

כללי

1. בפני בקשה להחזרת תפוס, שהוא סכומי כסף שונים שנתפסו אצל המבקש.
2. אין חולק, כי ביום 7.2.16, נערך, בהתאם לצו שהוצא ע"י ביהמ"ש, חיפוש בביתו של המבקש.
3. במהלך החיפוש נתפסו החפצים כדלקמן (ראה המסמכים אותם סימנתי במ/1-במ/2, במ/7):
 - א. חומר החשוד כסם מסוכן מסוג מריחואנה במשקל נטו של 97.04 גרם, אשר נתפס בתוך שקית שחורה, בתוך מנורת הסלון העשויה מבד;
 - ב. חומר החשוד כסם (בתפרחת) מסוג מריחואנה במשקל נטו של 2.53 גרם, אשר נתפס בתוך מעטפת נייר המוחבאת ברגל השולחן בסלון;
 - ג. סכום כסף מזומן בסך 7,000 ₪ אשר נתפסו באותה מעטפה יחד עם החומר החשוד כסם ברגל השולחן;
 - ד. סכום כסף מזומן בסך 2,930 ₪, ועוד \$400 שנתפסו בארנקו של המבקש.
 - ה. עוד נתפס קוצץ פרחים, אשר לפי התיעוד שנערך בידי השוטרים הודיע החשוד כי באמצעותו הוא חותך את המריחואנה (ראה המסמך שסומן במ/3).

עמוד 1

מעבר לכך, נתפסו מספר מכשירי טלפון נייד אשר כבר הוחזרו למבקש בהסכמת המשיבה.

4. המבקש הכחיש קשר לסמים שנתפסו במנורה, ואולם קשר עצמו לסמים (פרח במשקל 2.53 גרם נטו כאמור) שנתפסו בשולחן, וכן לסכום הכסף שהיה עימם במעטפה.

המבקש עתר להחזרת הכספים שנתפסו.

5. המשיבה מתנגדת להחזרת הכספים, ובפרט לסכום של ₪ 7,000 שנתפסו, כאמור, במעטפה עם הסם.

המשיבה הודיעה כי בדעתה להגיש נגד המבקש כתב אישום בגין החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, ובמסגרתו לבקש את חילוט הכספים המפורטים לעיל, וכן לעתור להכרזת המבקש כסוחר סמים, לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג - 1973.

מכל מקום, במעמד הדיון, הסכימה המשיבה להחזרת סכום הכסף שנתפס בארנקו של החשוד (₪ 2,930 ועוד \$ 400).

המסגרת הנורמטיבית

6. הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט - 1969 (להלן: "הפקודה") מסדיר תפיסת חפצים והחזקתם ע"י המשטרה.

7. סעיף 32(א) לפקודה קובע כדלקמן:

"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה".

8. בהתאם לסמכות זו, אפוא, קיימות מספר עילות חלופיות המצדיקות תפיסת חפץ ע"י שוטר, והן: אם קיים יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה עבירה, או עומדים לעבור עבירה, או שהיווה אמצעי לביצועה, או אם הוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה וכן אם החפץ ניתן כשכר בעד ביצוע העבירה.

9. בפסיקה נקבע שרמה ראייתית זו, של "יסוד סביר להניח" דומה לרף הראייתי הנדרש לצורך מעצרו של אדם בטרם הגשת כתב אישום, לאמור "חשד סביר" לביצוע העבירה (ראה בש"פ 8353/09

מגאלניק נ' מדינת ישראל (26.11.09).

10. משנתפסו החפצים, רשאי המבקש לבקש את השבתם מכוח סעיף 34 לפקודה. בית המשפט מוסמך להורות על המשך החזקתם, על השבתם ורשאי הוא להתנות את ההשבה בתנאים שיקבע.

11. בבואו של בית המשפט להכריע בבקשה להחזרת תפוס, עליו לבחון אם אכן היה חשד סביר אשר הצדיק את תפיסת החפצים, וכן האם קיימת עילה להמשך החזקתם בידי המשיבה.

12. בהתאם להלכה הפסוקה, קיימות שלוש תכליות עיקריות לתפיסת חפצים מכח סעיף 32 לפקודה ולהחזקה בהם ע"י המשטרה: תכלית מניעתית - באשר לחפץ שעלול לשמש לביצוע עבירה (רע"פ 1792/99 גאלי נ' משטרת ישראל, פד"י נג(3), 312); תכלית ראייתית - באשר לחפץ שעשוי לשמש כראיה בהליך המשפטי; ותכלית של חילוט - באשר לחפץ בו נעשה שימוש לצורך עבירה, או חפץ שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה, או כאמצעי לביצועה (רע"פ 7600/08 אברם נ' מדינת ישראל (13.8.08)). תכלית אחרונה זו מיועדת לאפשר למערכת אכיפת החוק לממש את סמכות הענישה שניתנה בידי בית המשפט לחלט חפץ הקשור בעבירה במסגרת העונש הנגזר על עבריו. בשלבים מוקדמים אלה של ההליך הפלילי, אף בטרם הוגש כתב אישום, נועדה התפיסה להבטיח כי יכולתו זו של בית המשפט לא תסוכל (בש"פ 342/06 לרגו נ' מדינת ישראל (12.3.06)).

13. מעבר לכך, הוראות פקודת הסמים המסוכנים, קובעות הסדר מפורט וקונקרטי לחילוטו של רכוש וכספים כאשר בעירות סמים.

14. כך, הוראת סעיף 36א(א) לפקודת הסמים, קובעת כדלקמן:

15. מיום 3.8.1989

16. תיקון מס' 3

17. ס"ח תשמ"ט מס' 1283 מיום 3.8.1989 עמ' 82 (ה"ח 1893)

18. החלפת סעיף 36

19. הנוסח הקודם:

20.36. (א) — הגיעו סמים מסוכנים או כלים שנועדו לשימוש בהם לידי המשטרה עקב

חקירת עבירה לפי פקודה זו, רשאי בית משפט לצוות על חילוט הסמים או הכלים, גם אם זוכה הנאשם שהואשם לגביהם וגם אם לא ננקטו הליכים משפטיים.

21. (ב) — הורשע אדם בעבירה לפי פקודה זו או תקנות לפיה, רשאי בית המשפט לצוות כי יחולטו לאוצר המדינה טובין אלה:

22. (1) — רכב ששימש בהובלת סמים מסוכנים שלגביהם נעברה העבירה, למעט כלי שיט שתפוסתו הרשומה עולה על מאתיים וחמישים טון;

(2) — חבילה שמוסתר בה סם מסוכן שלגביו נעברה העבירה.

36 (א) הורשע אדם בעבירה של עסקת סמים, יצווה בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש שהוא -

- (1) רכוש ששימש או נועד לשמש כאמצעי לביצוע העבירה או ששימש או נועד לשמש כדי לאפשר את ביצוע העבירה;
(2) רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה, או שיועד לכך.

זאת, בעוד הוראת סעיף 31(6) לחוק קובעת כי:

31. במשפט נגד אדם על עבירה לפי פקודה זו או תקנות לפיה -
(6) קבע בית המשפט לפי סעיף 36א(ב) שנידון הוא סוחר סמים -
(א) כל רכוש של אדם כאמור, ורכוש של בן זוגו ושל ילדיו אשר טרם מלאו להם עשרים ואחת שנים, וכן רכוש של אדם אחר שהנידון מימן את רכישתו או העבירו לאותו אדם ללא תמורה, ייראה כרכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן הוכיח הנידון אחד מאלה:
(אא) האמצעים להשגת הרכוש היו חוקיים;
(בב) הרכוש הגיע לידי או לידי בעליו לא מאוחר משמונה שנים שקדמו ליום הגשת כתב האישום בשל העבירה שעליה נדון;
(ב) כל רכוש שנמצא בחזקתו או בחשבונו של הנידון ייראה כרכוש שלו אלא אם כן הוכיח שהרכוש הוא של זולתו, שאינו אחד האנשים המפורטים בפסקה (א).

23. הנה כי כן, הוראות פקודת הסמים המסוכנים קובעות את הכלל, לפיו מקום בו הורשע אדם בעבירה של עסקת סמים, ככלל יחולט כל רכוש אשר שימש או נועד לשמש כאמצעי לביצוע העבירה או לאפשר את ביצועה, וכן כל רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, כתוצאה מביצוע העבירה (דהיינו רכוש הקשור בעבירת הסמים);

ועוד קובעת הפקודה חזקה, לפיה - כאשר מדובר בנידון שנקבע כי הוא סוחר סמים - הרי שכל רכוש שנמצא בחזקתו ייראה כשלו אלא אם הוכיח אחרת; וכל רכוש כזה ייראה כרכוש שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם הוכיח הנדון אחרת.

24. עבירה של עסקת סמים מוגדרת, בסעיף 1 לפקודה, כ"עבירה לפי פקודה זו שעונשה מאסר עשרים שנים או יותר".

העבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, בהתאם לסעיף 7(ג) רישא, דינה 20 שנות מאסר, ומכאן שגם הרשעה בעבירה זו מהווה הרשעה בעסקת סמים, אשר בהתקיימה, ככלל, יצווה בית המשפט על חילוטו של כל רכוש שקשור בביצוע עבירת הסמים.

25. יחד עם זאת, החזקות לפיהן כל רכוש שנתפס בחזקתו של הנידון ייראה כרכוש, וכל רכוש ייראה ככזה שהושג בעבירה של עסקת סמים - יחולו רק מקום בו נקבע ע"י בית המשפט כי הנידון הוא סוחר סמים.

קביעה כזו, עפ"י הוראות הפקודה (ראה סעיף 36א(ב)) תינתן מקום בו הורשע אדם בעבירה של עסקת סמים, והוכח לבית המשפט כי הנידון הפיק רווח מעבירה של עסקת סמים או שהיה אמור להפיק רווח מעבירה כאמור.

דין והכרעה

26. עיינתי בתיק החקירה שהוגש לי, ומצאתי כי קיים חשד סביר הקושר את המבקש לעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית.

יחד עם זאת, עליי להעיר, כי בחשד סביר זה, להערכתי, חל במידת מה כרסום, וזאת משהמבקש מסר גרסה מסויימת לגבי הכמות הגדולה יותר של הסמים, אשר כזכור הוסלקו במנורה, ולפיה מנורה זו כבר היתה בדירה שעה שהמבקש שכר אותה. גרסה זו של המבקש לא הופרכה לחלוטין (ראה, בעניין זה, המסמכים אותם סימנתי במ/4 ש' 15-16 אך לעומתו ראה במ/5 ש' 43 וכן במ/6 ש' 27-31).

27. בהתקיים חשד סביר לביצוע עבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, יש לבחון האם קיים גם חשד סביר כי הכספים שנתפסו הם כספים אשר באמצעותם נעברה, או עמדו לעבור, עבירה, או שהם עשויים לשמש ראייה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתנו כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה, כלשונם של סעיף 32 לפקודת החיפוש, ולפיכך רשאית היתה המשיבה לתפסם.

על אף שהכספים שנתפסו ברגל השולחן נתפסו יחד עם הכמות הקטנה יותר של סם (בתפרחת), ובנפרד מהכמות הגדולה יותר של הסמים (אשר כזכור נתפסו במנורה), נראה לי, ובפרט הדברים אמורים משהמבקש לא נתן כל הסבר ממשי למקור הכספים או להסתרתם, כי השוטרים שתפסו אותם רשאים היו להניח כי הם קשורים בעבירות הסמים, ולפיכך היו מוסמכים לתפסם.

ביחס לכספים שנתפסו בארנקו של החשוד, ושהוא הבהיר כי מקורם בהכנסותיו, ספק בעיניי אם ניתן לקבוע כך, אולם כאמור בפתח הדברים, מכל מקום, הסכימה המשיבה להחזירם ולפיכך אין לי צורך להכריע בכך.

28. מכל מקום, כפי שהובהר לעיל, ועל פי ההלכה הפסוקה, על בית המשפט לא להסתפק בלבחון האם התקיימה הצדקה לתפיסת הכספים, אלא גם האם קיימת עילה להמשך הצדקתם.

29. התכלית שלשמה ביקשה המשיבה להמשיך ולהחזיק בכספים, היא לצורך חילוטם בסיומו של ההליך

הפלילי, ולשם כך הצהירה המשיבה כי בדעתה להגיש נגד המבקש כתב אישום בגין החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, ולעתור להכרזתו של המבקש כסוחר סמים ולחילוט הכספים.

30. כפי שציינתי לעיל, גם החזקת סמים שלא לצריכה עצמית מהווה עבירה בעסקת סמים, אשר לגביה חל הכלל כי בהרשעתו של אדם יחולט כל רכוש הקשור בעבירת הסמים, כמפורט בסעיף 36א(א) לפקודת הסמים.

31. יחד עם זאת, וכפי שקבעתי לעיל, החזקת לפיהן כל רכוש שנתפס בחזקתו של הנידון ייראה כרכוש, וכל רכושו ייראה ככזה שהושג בעבירה של עסקת סמים - יחולו רק מקום בו נקבע ע"י בית המשפט כי הנידון הוא סוחר סמים.

קביעה כזו, עפ"י הוראות הפקודה (ראה סעיף 36א(ב)) תינתן מקום בו הורשע אדם בעבירה של עסקת סמים, והוכח לבית המשפט כי הנידון הפיק רווח מעבירה של עסקת סמים או שהיה אמור להפיק רווח מעבירה כאמור.

על אף שכאמור קיים חשד סביר בעוצמה לא מבוטלת להחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, הרי שלאחר שעיינתי בחומר החקירה (ובהינתן כי לפי הצהרת המשיבה החקירה למעשה הסתיימה ובקורב יוגש כתב אישום), ספק בעיניי, אם ניתן יהיה להכריז על המבקש כסוחר סמים, מקום בו לא מצאתי כי יש בחומר הקיים בתיק כדי לבסס מסקנה סבירה כי המבקש הפיק רווח מעבירה של עסקת סמים או שהיה אמור להפיק רווח מעבירה כאמור.

32. מכל מקום אציין, כי בשלב בו אנו דנים, על פי ההלכה הפסוקה - די בתשתית ראיתית בעוצמה של חשד סביר - וזאת הן לביצוע העבירה והן להתקיימות הנסיבות המצדיקות את החילוט.

33. מעיון בחומר החקירה ובהינתן האמור לעיל, נראה לי כי חשד סביר בעוצמה כזו אכן מתקיים, ולפיכך יש לאפשר את המשך החזקת הכספים ע"י המשטרה, וזאת לשם הבטחת תקינות ההליך הפלילי ואי סיכולו של חילוט אפשרי של הכספים.

34. יחד עם זאת, בהתחשב באמור לעיל בעניין הכרסום המסויים שחל בחשד הסביר, וכן בהתחשב בבסיס שאיננו מוצק דיו לדעתי להכרזה על המבקש כסוחר סמים, וכן לאור הצהרת המשיבה (כבר ביום 30.3.16) כי למעשה החקירה נסתיימה, ובקורב בדעתה יש להגיש כתב אישום, נראה לי שיש מקום לקצוב בזמן את החזקת התפוסים עד להגשת כתב אישום.

35. יש לזכור, כי תפיסתם של מוצגים כאלה ואחרים הוכרה זה מכבר במשפט כאמצעי קיצוני להשגת התכלית של הבטחת האפשרות לחלטם בעתיד, היה ויורשע הנאשם, שכן, היא שוללת מן הנאשם,

בטרם הוכרע דינו, את השימוש וההנאה מהתפוסים למשך תקופה ארוכה, ובכך פוגעת בזכות הקניין שלו, שהיא זכות חוקתית.

36. למותר לציין, כי המשך החזקתם של תפוסים אשר נתפסו כדין בידי המשטרה, איננה מקדמה על חשבון העונש. על כן, בבוא בית המשפט להחליט בבקשה להחזרת תפוס, עליו לברר מהו האיזון הנכון בנסיבות העניין שלפניו בין זכות הקניין של המבקש (שהינו עדיין בגדר חשוד) ובין האינטרס הציבורי בהבטחת תקינות ההליך הפלילי, לרבות מימושן של הוראות החילוט שבו.

37. כפי שקבעתי, בהתחשב בשלב הדיוני בו אנו מצויים, נראה כי אכן יש הצדקה להמשך אותו סכום של כסף אשר נתפס בזיקה לסמים, ואולם ייתכן, כי לאחר הגשת כתב אישום, ואם וככל שאכן תודיע המשיבה כי בדעתה לעתור להכרזה על המבקש כסוחר סמים ולחילוט רכושו אם וכאשר יורשע - ייתכן שיהיה מקום לאורם של אלו לבחון מחדש את שאלת המשך החזקת הכספים.

38. סוף דבר, בהסכמת המשיבה, אני מורה כי המשיבה תחזיר לידי המבקש את הכספים שנתפסו על ידה בארנקו (2,930 ₪ ו - \$ 400).

אשר ליתרת הכספים שנתפסו, תהא המשיבה רשאית להמשיך ולהחזיקם, וזאת בלבד שתגיש נגד המבקש כתב אישום בתוך 30 יום מהיום.

ניתנה היום, כ' ניסן תשע"ו, 28 אפריל 2016, בהעדר הצדדים.

זכות ערר כחוק